

Wadden vragen om blik op de wereld

LEEWARDEN - Willen we de Waddenzee zoals die nu is behouden, dan is meer internationale samenwerking nodig, stelt diplomaat Bernard ter Haar.

Ter Haar sprak maandag op de derde bijeenkomst van Waddenblik van de Waddenacademie in Leeuwarden over de rol van de Unesco in het behoud van de Waddenzee als werelderfgoed. Hoewel Nederland in geld uitgedrukt een belangrijke donateur van de Unesco is, had Ter Haar tussen de regels door kritiek op het ontbreken van regeringsverantwoordelijkheid voor verdergaande samenwerking met andere landen.

„De samenwerking met Duitsland en Denemarken is goed geregeld, maar dit is logisch gezien de ligging van de Waddenzee. Als je verder kijkt, ontbreekt die samenwerking”, aldus Ter Haar.

Hij doelt daarmee op alle landen die aan de vogelvliegroutes liggen, waarbij de Waddenzee een belangrijke rol speelt. Als landen in Afrika geen zorg dragen voor de trekvogels, als in Siberië de ganzen worden afgeschoten, zullen er minder vogels naar de Waddenzee komen.

Volgens de diplomaat is met hulp aan landen langs de vlieg-routes te voorkomen, dat de fau-

na van de Waddenzee verder achteruit gaat.

Maar dan moet er wel meer samenwerking komen. „De Waddenzee is een voorbeeld van hoe economie en natuur kunnen samengaan. Daar kan de hele wereld van leren, maar wij kunnen ook van de wereld leren. Als we elders op de vliegroute niet helpen, dan zal de Waddenzee daar van te lijden hebben.”

Dat dergelijke wereldwijde samenwerking wel degelijk resultaat kan hebben, blijkt volgens Ter Haar uit de aanpak van het bestrijdingsmiddel DDT en het drijfgas cfk.

Het gebruik van DDT is bijna overal uitgebannen door goede afspraken. Cfk's worden bijna nergens meer gebruikt.

Dringende problemen zijn nu, naast de zeespiegelstijging door de klimaatverandering, onder andere de aanpak van plastic afval. De plastic soep die daardoor is ontstaan in de Grote Oceaan, kan uiteindelijk effect hebben op de dieren in de Waddenzee.

Economische groei van ontwikkelingslanden doet een verdere aanslag op het milieu. „Je kunt mensen niet het recht op vooruitgang ontzeggen. Wel kun je ze helpen dat op zo'n manier te doen, dat grote schade aan het milieu wordt voorkomen.”